

Νότια Αφρική: σφαγή απεργών ανθρακωρύχων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2012 σχετικά με τη Νότιο Αφρική: σφαγή απεργών μεταλλωρύχων (2012/2783(RSP))

To Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το Κοινό Σχέδιο Δράσης για τη στρατηγική εταιρική σχέση Νότιας Αφρικής-ΕΕ, μοναδική εταιρική σχέση αυτού του είδους που έχει μέχρι σήμερα συναφθεί μεταξύ ΕΕ και χώρας της Αφρικής,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία εταιρικής σχέσης AKE-ΕΕ («συμφωνία Κοτονού»),
- έχοντας υπόψη τη διακήρυξη της ΔΟΕ σχετικά με τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα κατά την εργασία και της συνέχειάς της,
- έχοντας υπόψη το Παγκόσμιο Σύμφωνο του ΟΗΕ και οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις,
- έχοντας υπόψη το Πλαίσιο Βιώσιμης Ανάπτυξης του Διεθνούς Συμβουλίου Μεταλλευμάτων και Μετάλλων (ICMM),
- έχοντας υπόψη τη Συμφωνία Εμπορίου, Ανάπτυξης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Νοτίου Αφρικής το 1999, όπως συμπληρώθηκε το 2009 με διατάξεις περί πολιτικής και οικονομικής συνεργασία,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση τύπου του Προέδρου Jacob Zuma στις 17 Αυγούστου 2012,
- έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις της Υπατης Εκπροσώπου Catherine Ashton στις 23 και 24 Αυγούστου 2012 μετά τον 11ο Υπουργικό Διάλογο Αφρικής-ΕΕ με τον Υπουργό Εξωτερικών,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα AKE-ΕΕ της 30ής Μαΐου 2012 σχετικά με τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις των εξορυκτικών δραστηριοτήτων στις χώρες AKE,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 122 παράγραφος 5 και το άρθρο 110 παράγραφος 4 του Κανονισμού,
 - A. λαμβάνοντας υπόψη ότι 34 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και τουλάχιστον 78 τραυματίστηκαν στις 16 Αυγούστου 2012 κατά τη διάρκεια σύγκρουσης μεταξύ αστυνομικών δυνάμεων και απεργών μεταλλωρύχων στο ορυχείο λευκόχρυσου της Λονμίν στη Μαρικάνα στην Βορειοδυτική Επαρχία της Νότιας Αφρικής· λαμβάνοντας υπόψη ότι της τραγωδίας είχαν προηγηθεί βίαιες απεργιακές κινητοποιήσεις επί σειρά ημερών κατά τη διάρκεια των οποίων σκοτώθηκαν 10 άτομα, μεταξύ των οποίων 2 φύλακες και 2 αξιωματούχοι της αστυνομίας·
 - B. λαμβάνοντας υπόψη ότι 270 μεταλλωρύχοι συνελήφθησαν κατά τις απεργίες και κατηγορήθηκαν για τον θάνατο των συναδέλφων τους με βάση το νόμο περί "κοινού

σκοπού" που ισχύει από την εποχή του καθεστώτος του απαρτχάιντ·

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά τη δημόσια κατακραυγή, οι εισαγγελικές αρχές ήραν την κατηγορία της ανθρωποκτονίας εις βάρος των μεταλλωρύχων που είχαν συλληφθεί στις 16 Αυγούστου 2012 και ότι αναβλήθηκε η δίκη τους για την κατηγορία των βιαιοπραγιών που τους βαρύνει μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι ανακρίσεις·
- Δ. εκτιμώντας ότι οι ανθρωποκτονίες συνιστά το αιματηρότερο επεισόδιο μεταξύ αστυνομίας και διαδηλωτών αφότου έπεσε το καθεστώς του απαρτχάιντ το 1994·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το περιστατικό πρέπει να εξετασθεί υπό την ευρύτερη προοπτική των τεράστιων κοινωνικοοικονομικών ανισορροπιών που μαστίζουν τη χώρα, ότι, μετά την πτώση του καθεστώτος του απαρτχάιντ, η Νότια Αφρική κατόρθωσε μεν να οικοδομήσει ένα δημοκρατικό κράτος, αλλά αντιμετωπίζει ακόμη κρίσιμες οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις, με συνεχίζομενες μεγάλες ανισότητες και με υψηλό δείκτη φτώχειας και ανεργίας·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά τα αιματηρά γεγονότα, ο Πρόεδρος Zuma καταδίκασε δημοσίως την τραγική αυτή κατάσταση·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Πρόεδρος Zuma συνέστησε επιτροπή δικαστικής έρευνας με σκοπό να διερευνήσει τους φόνους, ενώ η Ανεξάρτητη Αστυνομική Διεύθυνση Ανακρίσεων της Νότιας Αφρικής (IPID) άρχισε επίσης έρευνες για τους φόνους· λαμβάνοντας υπόψη ότι συστήθηκε διϋπουργική επιτροπή με αποστολή να βρει διαρκή λύση στα προβλήματα που προκάλεσαν αυτές τις δολοφονίες·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν έγιναν μεταρρυθμίσεις στους μηχανισμούς επίλυσης εργατικών διαφορών, πράγμα που προκαλεί βαρύ οικονομικό κόστος για τη Νότια Αφρική και λειτουργεί ανασταλτικά για τις ξένες επενδύσεις·
- Θ. εκτιμώντας ότι οι απεργοί μεταλλωρύχοι προέβαλαν μισθολογικές διεκδικήσεις προς την ιδιοκτήτρια εταιρεία του ορυχείου, τη Lonmin, τρίτη εταιρεία παγκοσμίως στην εξόρυξη λευκόχρυσου και εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαμάχη οφείλεται επίσης και στους έντονους πολιτικούς και συνδιακαλιστικούς ανταγωνισμούς, ιδίως μεταξύ της Εθνικής Ένωσης Μεταλλωρύχων (NUM) και του Σωματείου Μεταλλωρύχων και Εργαζομένων στον Κατασκευαστικό Κλάδο (AMCU)·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αποπεμφθείς πρώην πρόεδρος της Ένωσης Νεολαίας του Αφρικανικού Εθνικού Κογκρέσου (ANCYL), Julius Malema, υποστήριζε τους απεργούς και το AMCU·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορυκτά και μεταλλεύματα από τη Νότια Αφρική εξάγονται και προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και ότι ο μεταλλευτικός τομέας πλήττεται από μειωμένη ζήτηση και αυξημένα λειτουργικά έξοδα·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένοι εργαζόμενοι στο ορυχείο λευκόχρυσου της Lonmin στη Μαρικάνα εξακολουθούν να απεργούν διεκδικώντας υψηλότερες αμοιβές·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις ήσαν παρούσες στις 5

Σεπτεμβρίου 2012 όταν περισσότεροι από 3 000 απεργοί διαδήλωσαν στους δρόμους κοντά στο ορυχείο της Μαρικάνα αποτελώντας τη μεγαλύτερη, μη βίαια πορεία διαδηλωτών μετά το μακελλειό της 16ης Αυγούστου 2012.

- IE. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κινητοποιήσεις εξαπλώθηκαν και σε άλλα ορυχεία, στις 5 Σεπτεμβρίου 2012 δε τέσσερα άτομα τραυματίσθηκαν σε σύγκρουση στο ορυχείο χρυσού της Gold One στο Μόντερ Ιστ, όταν οι φύλακες άνοιξαν πυρ κατά των απεργών με ελαστικές σφαίρες·
1. καταδικάζει απερίφραστα την απάνθρωπη δολοφονία απεργών μεταλλωρύχων στις 16 Αυγούστου 2012, καθώς και τις προηγούμενες βιαιότητες που στέρησαν τη ζωή από 10 ανθρώπους μεταξύ των οποίων δύο φύλακες και δύο αστυνομικοί·
 2. εκφράζει τη βαθύτατη συμπάθειά του προς τις οικογένειες όλων όσων έχασαν τη ζωή τους από τότε που ξέσπασε η κρίση στο ορυχείο της Μαρικάνα·
 3. επικροτεί την απόφαση του Προέδρου Zuma να συστήσει ανακριτική επιτροπή, καθώς και την πρωτοβουλία της Ανεξάρτητης Αστυνομικής Διεύθυνσης Ανακρίσεων (IPID) να ερευνήσει τους φόνους·
 4. καλεί την ανακριτική επιτροπή να ενεργήσει με πλήρη διαφάνεια, με απόλυτη ανεξαρτησία ναι αμεροληψία και να εξασφαλίσει τη συμπληρωματικότητα των ερευνών της με εκείνες της Ανεξάρτητης Αστυνομικής Διεύθυνσης Ανακρίσεων (IPID)·
 5. ζητεί με επιμονή όλους τους εμπλεκομένους να συνεργασθούν με την επιτροπή ώστε να εξακριβωθούν οι συνθήκες των επεισοδίων στη Μαρικάνα·
 6. ζητεί από την ανακριτική επιτροπή να ερευνήσει τα βαθύτερα αίτια για την εκτεταμένη χρήση βίας εκ μέρους των αστυνομικών δυνάμεων και εκφράζει βαθύτατες ανησυχίες για το γεγονός ότι οι αρχές ενεργοποίησαν το νόμο «περί κοινού σκοπού» της εποχής του απαρτχάιντ·
 7. εκφράζει ανησυχίες για το γεγονός ότι οι καθιερωμένοι κοινωνικοί εταίροι της νότιας Αφρικής χάνουν τη νομιμότητά τους μεταξύ των πολιτών λόγω των συνεχών φαινομένων διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα·
 8. καλεί τις νοτιοαφρικανικές αρχές και τη Λονμίν να εξασφαλίσουν ότι τα θύματα και οι οικογένειές τους θα έχουν πρόσβαση στη δικαιοσύνη, θα αποζημιωθούν και θα τύχουν της ανάλογης φροντίδας·
 9. ζητεί την δίκαιη μεταχείριση όλων των συλληφθέντων, σύμφωνα με τους εν ισχύι δικαστικούς κανόνες, περιλαμβανομένων των αμερόληπτων και υπό συνθήκες διαφάνειας αστυνομικών ανακρίσεων·
 10. αποδοκιμάζει την αδυναμία της Λονμίν να διαχειρισθεί την εργατική διαφορά με την απαιτούμενη ευαισθησία και την αποποίηση κάθε ευθύνης, επικροτεί ωστόσο την ανακοίνωση της εταιρείας να μην απολύσει απεργούς σε περίπτωση που δεν επιστρέψουν στην εργασία τους, αντίθετα προς την προηγούμενη απαίτηση της επιχείρησης·
 11. ανησυχεί βαθύτατα από την απειλή για άσκηση βίας που εξέφρασαν απεργοί μεταλλωρύχοι, έχοντας ιδίως υπόψη τις πληροφορίες για εκφοβισμό και απειλές κατά της

ζωής εργαζομένων στο ορυχείο, σε περίπτωση που συνέχιζαν να εργάζονται· καλεί όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές να εξασφαλίσουν ότι οι διαμαρτυρίες θα παραμείνουν ειρηνικές·

12. ανησυχεί διότι η αντιπαράθεση στο ορυχείο της Gold One στο Μόντερ Ιστ δείχνει ότι η δυσφορία μπορεί να εξαπλωθεί και στον κλάδο του χρυσού οδηγώντας σε πιθανή γενίκευση της βίας·
13. υπενθυμίζει σε όλες τις πλευρές την υποχρέωσή τους να σεβασθούν το διεθνές δίκαιο, περιλαμβανομένων των αρχών και προτεραιοτήτων της ΔΟΕ, και το νοτιοαφρικανικό Σύνταγμα που εγγυάται τα δικαιώματα του συνεταιρίζεσθαι και του συνέρχεσθαι, καθώς και την ελευθερία της έκφρασης·
14. καλεί τις νοτιοαφρικανικές αρχές, τις συνδικαλιστικές ενώσεις και τη Λονμίν να εξακολουθήσουν να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να επιτευχθεί συνολική και δίκαιη λύση στη διένεξη και στην αντιδικία για τις αμοιβές και να επιστρέψει η ειρήνη καθι η σταθερότητα στην περιοχή·
15. ζητεί να επιλυθούν επειγόντως οι συνεχιζόμενες διαμάχες και συγκρούσεις μεταξύ της Εθνικής Ένωσης Μεταλλωρύχων (NUM) και του Σωματείου Μεταλλωρύχων και Εργαζομένων στον κατασκευαστικό κλάδο (AMCU)·
16. επιμένει να αντιμετωπισθεί το ζήτημα των κατάλληλων αμοιβών και οι μισθολογικές ανισότητες για τους εργαζομένους στα ορυχεία της Νότιας Αφρικής·
17. αναγνωρίζει ότι η κυβέρνηση της Νότιας Αφρικής έχει λάβει μια σειρά μέτρων για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας στην εξορυκτική βιομηχανία και προτρέπει τις αρχές να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους·
18. καλεί την κυβέρνηση της Νότιας Αφρικής να αντιμετωπίσει την ανάγκη για ανάπτυξη δεξιοτήτων στους κόλπους της Αστυνομικής Υπηρεσίας της χώρας, ιδίως σε ό,τι αφορά τη συγκράτηση βίαιων διαδηλώσεων και τη χρήση πραγματικών πυρών· ζητεί να ενταθεί η αστυνομική συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και της Νότιας Αφρικής·
19. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θέσει σε εφαρμογή ελεγκτικό μηχανισμό με σκοπό να αποτρέπεται η εισαγωγή στην ΕΕ προϊόντων εξόρυξης που έχουν παραχθεί χωρίς εγγύήσεις για την τήρηση των κοινωνικών και εργατικών κανόνων, των διατάξεων ασφαλείας και των κανόνων προστασίας του περιβάλλοντος· ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καθιερώσει σήμα ποιότητας για τα ορυκτά που έχουν εξορυχθεί με βάση τα πρότυπα που ισχύουν για την κοινωνική προστασία, την εργατική νομοθεσία, την ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος·
20. καλεί την κυβέρνηση της Νότιου Αφρικής να διερευνήσει τα βαθύτερα αίτια της βίας, μεταξύ άλλων το ανησυχητικό χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών, την αύξηση της ανεργίας των νέων, τις συνθήκες εργασίας και διαβίωσης των εργαζομένων και να θέσουν τέρμα στις ακραίες οικονομικές ανισότητες·
21. δηλώνει έτοιμο να συνεχίσει να υποστηρίζει τη Νότια Αφρική και τονίζει την ανάγκη για σταθερή και πιο στοχοθετημένη εταιρική σχέση που θα βοηθήσει τη χώρα να ανταποκριθεί στις κοινωνικο-οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει·

22. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, το κοινοβούλιο και την κυβέρνηση της Νοτίου Αφρικής, τους συμπροέδρους της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ισης Εκπροσώπησης ΕΕ-ΑΚΕ, το Παναφρικανικό Κοινοβούλιο και την Αφρικανική Ένωση.